

9. luokan mediaporras

TEEMA: Kiusaamisvapaa yhteiskunta (kiusaaminen ja nettikiusaaminen)

Täältä löydät ohjeet ja materiaalit 9. luokan mediaportaan toteutukseen. Lue ja sisäistä nämä ohjeet huolellisesti ja lataa kaikki materiaalit valmiiksi ennen oppitunteja.

Kokonaisuus on 2 x 45 minuuttia, eli siis yhteensä kahden oppitunnin pituinen, jotka kannattaa pitää peräkkäin.

Mikäli teillä on kysyttävää pajojen toteutuksiin liittyen, ottakaa yhteyttä Nuorisopalveluiden vastaavaan:

Niina Savilahti

[040 512 6348](tel:0405126348)

niina.savilahti@keuruu.fi

Materiaalit/välineet

- tietokone + tykki + valkokangas elokuvan katsomista varten
- tulosta [Heku Tunnepalikat](#) ja [Tunne Tyypit](#) valmiiksi opetustuokioita varten

Valmistautuminen ennen oppitunteja

1. Valitse lyhytelokuva [Yksittäistapaus-sarjasta](#) ja tutustu kyseisen elokuvan keskustelumateriaaliin. Ks. lisää kohdasta Opetustuokio 1. Lataa elokuva koneelle valmiiksi tai avaa se selaimesi välilehdelle. Puhutteleva katsottavaksi esim. Läski.

Sarjasta lisätietoa täältä: <https://www.yksittaistapaus.fi/>

- Elokuvat tuovat esiin naisiin kohdistuvaa näkymätöntä vallankäyttöä niin yksityiselämässä kuin yhteiskunnassa.
 - Elokuvasarjan lyhytelokuvat ovat fiktiota, mutta käsikirjoitukset ovat lähtöisin kirjoittajien omista tosielämän havainnoista.
 - Elokuvat kuvaavat arkisia hetkiä, joita olemme oppineet pitämään normaaleina, mutta jotka tarkemmin katsottuna osoittautuvat absurdeiksi. Pyritään herättämään ajatusta, minkä näkee, sen voi muuttaa.
2. Lataa koneelle valmiiksi: [Klodian Tarina Kiusaamisesta](#)

Opetustuokio 1 (n. 45 min)

1. Lyhytelokuva ja analyysi (n. 45 min)

Valitse mieleisesi tai luokan tämänhetkisiin tarpeisiin parhaiten vastaava lyhytelokuva [Yksittäistapaussarjasta](#) ja tutustu kyseisen elokuvan keskustelumateriaaliin. Lataa elokuva koneelle valmiiksi tai avaa se selaimesi välilehdelle. Puhutteleva katsottavaksi esim. Läski.

Katsotaan elokuva ja käydään sitä yhdessä läpi siihen kuuluvan keskustelumateriaalin ja tehtävien pohjalta.

VINKKI: Oppilaat voivat käyttää [Tunne Tyypit](#) ja [Hekku Tunnepalikat](#) hyväksi kuvaillakseen esimerkiksi eri henkilöiden tunteita elokuvan edetessä. Nämä auttavat hahmottamaan ja analysoimaan tilanteita paremmin ja ymmärtämään mikä tilanteessa ei ollut ok. Jokainen pari tai pienryhmä voi valita elokuvan henkilöistä yhden, jonka tunteita he kuvailevat. Yhteinen purku.

Opetustuokio 2 (n. 45 min)

2. Kiusaamisen seuraukset aikuisena

Tässä tehtävässä tutustutaan siihen, miten koulukiusaaminen voi näkyä kouluajan jälkeenkin. Kiusaamisesta kokemusta ei kukaan voi ottaa pois, vaikka kiusaaminen loppuisi.

Voit tunnistaa itsesi uhrin tai tekijän rooleista. Vaikka et tunnista itseäsi, tämä teema voi kuitenkin tulla vastaan ja tunnistat esimerkiksi tulevan puoliso, työkaverisi tai lapsesi näistä rooleista. Siksi on hyvä olla tietoinen eri roolien vaikutuksesta.

- Luetaan Klaudian kiusaamistarina ääneen. Pohditaan yhdessä kiusaamista ja sen seurauksia
 - Tuleeko kiusatusta kiusaaja? (joskus voi tulla entistä arempi ja ujempi)
 - Mikä auttaisi selviämään kiusaamisesta? (kaverit, harrastukset, perheen tuki, opettajan tuki, seurustelu, uusi ympäristö jne).
 - Miksi joku kiusaa? (kiusaaja voi uskoa, että selviää ilman seurauksia. Hän voi purkaa omaa pahaa oloaan, tai ajatella, että kiusaaminen on hyvä tapa saada huomiota ja valtaa ryhmässä. Myös ryhmäpaine voi altistaa kiusaamiselle, ei uskalleta puolustaa kiusattua).
 - Miten kiusaaminen vaikuttaa aikuisiällä? (Kiusaamisesta jääneitä henkisiä arpia voi kantaa mukanaan pitkälle aikuisuuteen tai koko elämän. Se voi vaikuttaa persoonallisuuteen ja ihmisestä voi tulla ujo, arka tai pelokas tai hän voi omata huonon itsetunnon. Kiusaamisen jäljet voivat ilmetä ahdistuksena, masennuksena, uniongelmina ja jopa yhteiskunnasta syrjäytymisenä. Kiusaaminen voi vaikuttaa tulevaisuuden ihmissuhteisiin ja jopa työnsaantiin).
 - Täydentävä näkökulma: [Myös aikuiset kiusaavat esim. työyhteisöissä.](#)

Kiitos keskustelusta. Muistathan, että kiusaajan ja kiusatun lisäksi sivustakatsojalle voi jäädä muistikuvia ikävistä asioista tai pelko ryhmässä toimimista kohtaan/epäluottamus muihin ihmisiin

3. Tunnetaidot: Mistä tietää, ettei kaikki ole hyvin?

- [Tunne Tyypit](#) -kortit on levitetty pöydälle. Oppilaat menevät vuorollaan/pareittain poimimaan itselleen kolme eri tunnetta, joista muodostavat sellaisen kollaasin, joka viestittäisi heräämään tilanteeseen, jossa kaikki ei ole hyvin. Ottakaa kunkin oppilaan muodostamien tunneryhmien lopputuloksesta kuva, jota analysoidaan pian parin kanssa.
- Jatketaan työskentelyä käyttäen apuna [Hehku Tunnepalikat](#).
- Nyt oppilaiden edessä on myönteisiä tunnesanoja palikoissa. Poimikaa palikoista tunteita, joita toivot reaktioksi pariltasi edellisessä tehtävässä muodostamaasi kiperään tunnetilanteeseen.
 - Miksi toivoisit toisen reagoivan näin tähän tilanteeseen? Miksi tämä olisi parannus?
 - Miettikää myös miksi ihmiset toivovat erilaista suhtautumista, toinen tarvitsee myötätuntoa ja lohdutusta ja toinen toivoo asiaan suhtautumista huumorilla.

Pajan vetäjä muistuttaa oppilaita, että omia tunteitaan analysoimalla ja tunnistamalla voi pitää kiinni omista rajoistaan ja hyvinvoinnistaan. Jos joku tuntuu hassulta tai epämiellyttävältä, silloin yleensä jokin on pielessä ja tilanteeseen mitä tarttua ja etsiä ratkaisu. Se on myös hyvä sanoittaa ääneen vastapuolelle, että hei tämä mitä juuri tapahtui tai mitä sanottiin/tehtiin ei tuntunut hyvältä, koska se sai minut tuntemaan tällaisia tunteita syystä X.

EXTRAIDEA TAI JONKIN YLLÄ OLEVAN TILALLE

- Oppilaat kiertävät pareittain tai pienryhmissä eri pisteillä Learning Cafe -tyyppisesti ja vastaavat seuraaviin kysymyksiin
 - Millaiseen somekiusaamiseen olette törmänneet?
 - Mikä auttaa selviämään kiusaamisesta?
 - Tuleeko kiusatusta kiusaaja?
 - Miten kiusaaminen voi vaikuttaa vielä aikuisenakin?
 - Mitä voi sanoa kiusatulle?
 - Miksi joku kiusaa?
- Yhteinen purku